

„EDINOST“

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrtkih in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerna pa ob 7. uri večer. — Obojno izdaje stane: za jeden mesec 1. — 30, za dva 2. — 60, za tri 3. — 90, za pol leta 5. — 00, za vsa leta 10. — 00. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2. nč., v Gorici po 3. nč. Sobotno večerno izdaje v Trstu 3. nč., v Gorici 4. nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

Oglaš se račun po tarifi v petiti; za naslove z dobitimi žrkami se plačuje prostor, kolikor obsega zaveznih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo ulica Molino picolo hit. 3. II. nadst. Odpete reklamacije se prosto poštnino.

Ustanovni shod

slovenskega katoliškega društva v Kamniku dne 28. vinotoka 1894.

(Izv. dopis).

II.

Ustanovitelji društva so v lepih govorih razvijali program istemu in pri tem smo videli, da gospodje zaresno mislijo na stvarno zboljšanje naših narodno-gospodarskih in verskih razmer, ako je med nami res nujno potrebno, da govorimo o zboljšanju teh poslednjih.

Ker smo že prišli do teh točk — in prav je, da smo prišli, saj nas morda ravno odločno delo za dobro stvar dovede do toli zboljšanja in potrebnega sporazumljenja — hočemo spregovoriti pri tej priliki po svoje o teh obojih perečih vprašanjih.

Začnem pri veri.

Dejal sem že, da je boj za obstanek največja nevarnost, a isti činitelj, ki je zametil boj, je največji sovražnik naše katoliške vere.

Da je vera ne le potrebna, ampak jedrino sredstvo toli za večno izveličanje, kolikor za naš častni blagor, to pripoznava pač vsakdo, ako ni popolnoma upuščen duševno. Narodu, ki je izgubil vero, nadejati se je, da skoro izgubi vse! Tisti narodi pa, ki so si ohranili versko čutstvosvanje na najvišji stopinji, smejo se ponasati z najlepšo zgodovino, kajti vera je najdivnejša in najplemenitejša poezija naroda, a narod brez poezije je mrtev.

Poglejmo torej na naš narod slovenski!

Ali je naš narod izgubil poezijo? Ne, ni je izgubil. In zakaj ne? Ker ni izgubil vere, ker ni izgubil religije. Narod slovenski sloni na stebrih one svete vere, ki sodrhuje najlepšo poezijo, sloni na stebrih svete vere rimsko-katoliške.

In na teh stebrih sloni slovenstvo takó trdno, da se ni bati, da mu jih porušijo bodoča stoletja. Ako se morda tudi res dogaja tu pa tam, da kateri član našega naroda ne živi strogo po predpisih svete vere, vendar ne smemo sklopiti iz tega, da propada vera med narodom, v njega celoti; saj je Slovan rojen kristijan in je že po vsem svojem čutstvosvanju, po svoji naravi in po svojih tradicijah najavotnejši sin verskega čutstvosvanja.

V vseh dobah, celo v onih, ko sta najdivnejše čela verska reč in navdušenje za isto, nahajali so se ljudje, ki niso živeli strogo po zapovedih božjih in cerkvenih, dasi tudi o teh ni smeti trditi brezpogojno in brezizjemno, da so bili brez religije, to je onega čuta, iz katerega se je porodila naša sveta vera. (To isto misel je izrazil tudi škof Sa-

masa v razpravi o cerkveno-politiških predlogih v magnatski zbornici ogrski.)

O masi naroda slovenskega pa smemo reči, da je strogo katoliška. Kekor so naši predniki radi zahajali v cerkev in k svetim obredom, tako radi zahajamo tudi mi in v tem oziru se ni obrnilo — ne zamerite, to je naše utrjeno prepričanje! — niti za las na slabeje. Jaz vsaj ne morem razumeti, zakaj nam naglašajo v jednomer, da vera peša v masi našega naroda, pri čemer mislim na polnih 99 odstotkov našega ljudstva.

Gotovo pa je seveda, in tega nečem tajiti, da kakor idejali in poezija lahko zapuste človeka, tako lahko opeša v človeku živa udanost do svete vere. Pomisliti pa moramo, da ni vsikdar človek sam kriv temu, ampak tudi razmere.

In to razmere je iskati baš v naših doh ponajveč v boju za obstanek. A ta boj za obstanek, ki se bje po mestih uprav nervozno strastjo, ni še prihrumel na deželo, med kmete, v opasni obliki, in zatoraj Slovenci tudi ne poznamo skrajnih posledic istega.

Toda utegne se pripetiti, da ne prizanese tudi nam. Židovstvo, ki osredotoča svoje izmozgovalne račune seveda v prvi vrsti po mestih, ne pozablja pri tem tudi na kmeta; saj je načrt kapitalističnemu delovanju prikrojen za ves obljuden svet in temu načrtu pasti mora kot žrtv brez usmiljenja vse, kar je kakoršnešbodi vrednosti v rokah nežidovskega prebivalstva te zemlje.

Grozovit sovražnik se je naselil med človeško družbo, in gorje nam, ako se ne upremo z vso silo njega pogubnemu vplivu! In ta sovražnik je zadobil svobodo po sedanjih načelih gospodarskega življenja, da lahko dela, kar se mu poljubi v zmišlu njegove priblepnosti po svetnem blagru. On uničuje ekzistencijo za ekzistencijo in uničuje brez razloka vse, kar mu pride pod roko in se mu vidi vredno njegove pozornosti. On dela sploh sistematično po natančnem načrtu, ker v tem načrtu tiči misel, povzdigniti židovski kapitalizem na vrhunec gospodarstva ter ponizati široko maso v gospodarsko hlapčevstvo. In kako se izvršuje ta sistem po vsem kontingentu, o tem priča neštevilna dejstva, kakršnih jedno se je navelo tudi na ustanovnem shodu v Kamniku. To je dejstvo, da leži že toliko kapitala v rokah posamičnikov, da bi od njega lahko živelo na tisoče družin. In to so isti kapitali onih žrtov, ki so se morale podati v boj — za svoj obstanek. Tu imamo torej vnebovpijočo krivico: na jedni strani peneče ozbilje in prenapolnjene blagajne, na drugi pa bedo in ubožstvo, kateremu pa bi bilo takoj konec, ako

duševno skrajno omejena Poljakova Milka, — najvina institutka Krevljaševa Albina, itd. Nobena ni našla milosti v Lavričevih očeh: ta se mu je zdela prebedasta, ona predomišljava, tretja predborna, četrta prebujna itd. Bilo mu je povsodi pač le za žalo; da bi mislil na ženitev, morale bi imeti po navodu očetovem predvsem več — novcev.

Ribičevi so imeli na glavnem trgu elegantno urejeno prodajalnico za suknino in bulino, ki je bila v mestu najbolj obiskovana. Stara Ribičevka je bila dosti prebrisana gospa, ki je umela zlasti napram okoličanskim kmetom in kmeticam ubirati pravo struno. Dejala jim je marsikdaj blago tudi „na upanje“, seveda je pozneje tem več naračunila... Žal, da se je sama pri tem čisto zaračunila!

Meščanom je stregla navadno hčerka Helena, katero so pa nazivali vedno le Jelica. Tudi pri največjem opraviilu najokusnejše oblečena, služila je sevé bolj za nakit prodajalnice; delo pa je opravljal trgovski pomočnik.

bi hoteli vsi dotični imovitoiki uporabljati vsaj del svojih kapitalov v splošni blagor.

To sistematično izmozgovanje nižjih slojev človeške družbe in kopičenje kapitala na strme kupo, koje ima očividno tendencijo, širi se dalje in dalje z vsemi mogočimi sredstvi. Tudi v naši domovini jel se že izvrševati ta sistem — žal, da mnogokrat s pripomočjo načincev, ki alužijo svoj kruh pri tujem podjetju. Opravičena je torej bejazna, da tudi naše ljudstvo zabrede v boj za svoj obstanek. In ako zabrede v ta boj, potem utegne pešati vera tega ljudstva, kajti v beznem boju za obstanek pozablja človek le prorač — o tem nam pričajo žalostne skušnjice in o tem nam priča vse socialno-demokratsko gibanje — na svojo vero, svojega Boga, na vse, kar ga dviga nad nevedno žival in tako pade čisto do one stopinje doli, kjer skoraj ni več razločka med človekom živaljo in do one stopinje hoče privesti denarna internacionala vse človeštvo, sebe pa pospeti na veličasten sedež božanstva.

In da se to ne zgodi, da ta silna nesreča ne pride čez slovenski narod, proti temu se nam je boriti z vsemi silami, dokler ni prepozno.

To hoče tudi slovensko katoliško društvo v Kamniku, ako smemo soditi po besedah njega ustanoviteljev, ki so — ta bi radi verjeli — govorili na shodu iz area in v prepričanju o dobri stvari.

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslenska zbornica).

V soji dne 10. t. m. so razdelili predloge za promembo novega, zbornici predloženega kazenskega zakona. Potem so razpravljali o poročilu brambenega odecka o kontingentu novincev za leto 1895. Posl. Sokol se je pritoževal o ponemčevanju v armadi in o slabem postopanju s českimi učitelji. Posl. Schöcher se je potozal za splošno razoroženje in za osnutje mednarodnih mirovnih sodišč. Posl. Kronawetter je izjavil, da tako dolgo ne dovoli kontingenta novincev, dokler se ne uvede obče volilno pravo, mladčeski poslanec Krumholz, je pa izjavil, da njegova stranka ne more dovoliti kontingenta rekrutov iz narodnih političkih in gospodarskih vzrokov. Zatem so govorili še nekateri drugi poslanci in minister deželne brambe, kateri poslednji je seveda branil vojno upravo kolikor je le mogel.

Koncem seje so interpelovali posl. graf Alf. Coronini in tovariši, ali hoče vlada konec storiti pogubnemu, v Primorskem veljavnemu sistemu in

Jelica je bila devotna nežnega živa, ročno nadahnjena obraza z malimi, a sila živimi očmi. Izobrazila se je v nekem ljubljanskem institutu. Značilna pa je bila Jelica dražestna šegavost in neka prikupljiva živahnost bodisi v govorjenju, bodisi v kretanju. Nalik poskočni veverici brzela je za prodajalno mizo, namihala se koketno kupčevalec in čebjlala z njimi, da sami niso vedeli, kdaj in kako so napravili kup. Jelica je imela pač navale svoje simpatični zunanosti prav pravečato židovsko naravo, od katere je imela prodajalna največje dobičke! V istini je bila Jelica spekulativna koketa.

Nu, Jelica je umela dobro zatajevati svojo naravo. Njen obrazek je bil nabran navidezno vedno v najslajše gube, njeno govorjenje je bilo vsikdar ljubeznivo in vse njeno vedenje sama prijaznost in nesebičnost. Sé svojim vseskozi finim občevanjem in elegantnim kretanjem imponovala je splošno malomeščanom, ki so jo stavili svojim okornejšim hčerkam naravnost za vzor. Vendar baš njeno odlikovanje pred drugimi je bilo tudi vzrok, da ni imela mej tovaršicami skoro

vzeti v svojo varstvo tlačeno in cesarju zvesto slovansko ljudstvo.

Slednjič so interpelovali posl. Gessmann in tovariši, pojasnjujoč, da je bil list „Neue freie Presse“ podkupljen od bivšega bolgarskega ministra Stambulova in so vprašali ministerskega predsednika, ali bodo gospodje ministri še nadalje uporabljali ta list za uradne objave in ali bodo dopuščali še nadalje, da aktivni uradniki sodelujejo pri takem listu? — Ta interpelacija je povzročila veliko senzacijo.

Dan odločitve se menda bliža. Koalicija bode morala — kakor vse kaže — ugrizniti v kisl jabelko volilne reforme ali pa dati slovo svojemu zadreg polnemu življenju. Gospoda stoje pred alternativno: ali dognati volilno preobnovo, ali pa se razpusti državni zbor Dne 10. t. m. je dospelo več aristokratov — med temi tudi česki namestnik grof Thun — v poslansko zbornico, da se posvetojejo na vseh straneh o položaju. Glasi se tudi, da zopet grof Hohenwart igra ulogo rešitelja iz zadreg, kajti izdelal je menda nekaj posredovalen predlog, za kojega se nadejajo pridobiti vse koalirane stranke. Pozitivnega se seveda ne ve ničesar, le to je gotovo, da hočejo ostati pri sistemu zastopstva interesov. Po takem ne dobimo obče volilnega prava, ampak le industrijalni delavci dobe nsko število poslancev.

Dogodki na Ruskem. V cerkvi sv. Petra in Pavla v Peterburgu delali so te dni noč in dan, da prirede oder, na kojega položijo truplo carjevo in da okrasijo cerkev. Cerkev je okrašena grbi z imenom pokojnega carja in zlatimi stenskim svedčniki. Oder je pokrit rdečim baržunom. Nad odrom visi velikanska krona iz brokata in pod isto zopet baldakin, preprežen hermelinom. Na kolonah in v kotih vise valovito dragocene preproge 15 aršinov visoko in na spodnjem koncu so draperije spojene s kronami. Grob Aleksandra III. prirede poleg groba njegovega očeta Aleksandra II. Redove in medalje — pokojnik jih je imel 82 — so prišli na 70 blasnic iz srebrnega brokata.

Šah perzijski je poslal velik srebrn venec s cveticami iz porcelana.

Povodem pogreba pogoste v Peterburgu 25.000 ubožcev. — Knez Nikita črnogorski je že odpotoval v Peterburg. — Srbskega kralja Aleksandra bode spremljal v Peterburg metropolit Mihail. — Iz Livadije poročajo, da so na kredo carjevo pritrdili samljo, koje je pokojnik nosil v vojski. O cesarici poročajo, da nosi pogumno svojo neizmerno bol, tako, da more služiti kot vzgled vsem

nobene odkritosrčno in istinite prijateljice; vse so jo zavidale, nekatere celo sovražile kot svojo najhujšo rivalinjo.

Ker je imela Jelica nekoliko igralske nadarjenosti in največjo izbiro modnih toalet, porabili so jo večkrat radi v N—ški narodni čitalnici pri gledaliških predstavah in to tem rajši, ker je bilo znano, da se Ribičevka se svojo Jelico prerada „postaviti“ in zato tudi — „za narodno stvar“ — kaj štrtuje.

In zgodilo se je tiste dni, da je našel tudi Lavrič v Ribičevu prodajalnico, hotel si kupiti kos suknja za nove pantalone. Postregla mu je Jelica, čebjlala z njim celo uro in — vadi slodej, kajga je smotilo! takoj naslednje jutro jej je pisal, da bi bil rad vpeljan v rodbino.

Jelica je bila praktično dekle. Takoj je pokazala Lavričevu pismo svoje materi, ta pa je tlesnila ob dlani in široki obraz jej je zagorel kakor binkeštna potonika.

„To je prava partija za Te! Tega pa ne smeš odslavit!“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Ribičeva Jelica.

Vaščanji prizori izza malomestja; — spisal Fr. Kosar.

(Dalje.)

Takista so je spekla Mohorjeva Ela, majhno, široko dekle, bujnih prs in vedno monolastega obraza, ki je bila vsako leto parkrat zaročena — tako je vsaj pravil njen brat, krčmar, — a je še do danes ostala devica. —

Nič boljše usoda ni doletela Mikičovo Vido, hčerko ranocelnika, ki se je smatrala radi svojega „solovoga“ petja ter noslajočega nemčurenja za najinteligentnejšo gospico v N. No, ljudje je radi njenega strupenega je-sika in ogromnega nosu — ki baje z vremenom oteka ali pa splahnjuje ter služi nekaternikom celo za nekak barometer! — niso mogli trpeti, dokler ni odšla nekam za „bono“.

Jednako usodo so delile tudi koketna Krapičeva Netika, vedno se smejlajoča, a

ženam, kako treba v ponižnosti žalovati na izgubi soproga. — V Moskvi so priredili velikanske priprave za vsojrem carjevega trupla. Pred vsem prirede velikanske peron, da bo moglo ljudstvo gledati prihod vlaka. V Peterburgu bo ves pot od postaje do cerkve povit v globoko žalost.

Iz vseh cerkev na potu, kjer se bo sprevod, istopi duhovščina, da opravi kratko službo božjo. Pred iberko cerkvo Matere božje bo pričakovala sprevod duhovščina s čudatvorno sveto podobo, blestečo se briljantov. Pričakovati je, da pade vsa ogromna množica na kolena pred sveto podobo.

V pariški zbornici so stavili predlog, naj se dovoli kredit 12000 frankov za stroške odposlanstva k pogrebu.

Različne vesti.

Razpisane zdravniške službe. Tukajšnja okrajna blagajna za bolnike razpisuje 14 zdravniških (kirurško-ostetriških) mest za mesto Tržaškoin okolico (izključno-gornjo) jedno mesto kirurga-specijalista in jedno mesto za zdravnika, ki bi pomagal po dve uri na dan v ambulanci okrajne blagajne. Letna plača je: za 11 mest po f. 800, za 2 mesti po f. 900, za jedno f. 620, za zdravnika-okulista f. 750, za kirurga specijalista f. 600, za zdravnika pri ambulanci pa f. 400. Poblížji pogoji in pojasnila izveďte se pri okrajni blagajni; prošnje je vložiti do 20. t. m.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za istrsko v Kastvu priredi dne 25. novembra 1894 zabavo v prostorih „Narodnega doma“ v Kastvu. Na voporedu so: nagovor, petje, igra, deklamacija, tombola in ples. — Ustopnina znaša za osebo 1 gld., za družino 1 gld. 50 novč. Začetek ob 7. uri zvečer.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je podaril nekdo 1 gld. mesto hlad ekanacelniku v Divadi, katere mu je raztrgala „tentava“. — V gostilni pri Kravosu so darovali: Ivan Zabrid 1 krono, da njega dete postane in ostane narodno; Ivan Svagelj 40 stotink kot kazni, ker je prepoznal prišel pomerit obleko; Močotova posadka 1 krono 14 stotink; „Hrvat“ 1 krono, da bi se ustanovilo pevsko društvo; Matej Andolšek 40 stotink s geslom „Naprej zastava slave!“. — Pipanova posadka je nabrala v gostilni Lukšiča pri sv. Jakobu 1 gld. 20 nč. — Kaucmarice na Proseku v gostilni g. Lukše 1 gld. 30 kr.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti in sicer v namen, da postane društvo „Zarja“ pokrovitelj, nabralo se je pri obnem zboru dne 11. t. m. 8 kron 84 stotink. — Preostanek računa 32 stotink. — Rojanci in Škedenjci 4 krono 2 stotinki. — „Fra buoni amici nell'osteria di Katalan“ 2 kroni 40 stotink. Vkupe 15 kron 58 stotink. Pevsko društvo „Zarja“ je s tem napravilo posnemanja vreden početek. Živeli darovalci in njih nasledniki!

Slovenske šole v Gorici. „Primorec“ izjavlja svoje osvedočenje, da mestni očetje Goriški pogorijo s svojim utokom proti znani naredbi dež. šolskega sveta tudi pri upravnem sodišču. Kajti vsa borba za slovensko šolo sverila se je takó previdno in natančno, da največji nasprotnik Slovencev ne more najti veljavnega formalnega pogrška, ki je največkrat povod zgubi pravd pri temu sodišču. Nadejati se je torej, da bodo morali goriško mesto za s prihodom šolskim letom ustanoviti 4 razredno slovensko osnovno šolo. Prosilci bili so podali na ministerstvo utok proti onemu delu sklepa dež. šol. sveta, ki ni ugodil prošnji za dva šoli, jedno za dečke, drugo za deklice. Ministerstvo pa je zavrnilo tudi ta utok. To pa nikakor ne vznemirja Goriških Slovencev, kajti razdelitev učencev po spolu, vsaj od 10. leta naprej, lahko ukaže deželni šolski svet.

Razpisana služba paznika. Predsedništvo dež. sodišča v Trstu razpisuje službo paznika II. pl. razr. v kriminalnih zaporih. Letna plača je 300 gld., 25% aktivne doklade in for. 63 za stanovanje in opravo. Prošnje do dne 10. decembra t. l.

To je strašno! „Un altro decreto in sloveno“, vzkliknil je vrl „Il Piccolo“ minolo nedeljo, točoč se, da je minolo sobota tudi trgovinsko sodišče uročilo nekemu tržaškemu odvetniku slovenski odlok. Dotični odvetnik je sveda odbil ta odlok, ker ne umeje slovenski in ker ta jezik ni uradni jezik tega

sodišča. „Il Piccolo“ dodaje še, da je, kolikor zna on, to prvi dekret, katerega je izdalo to sodišče v slovenskem jeziku. Dotični da je sporočil o tem strašnem dogodku odvetniški zbornici. — To je res strašno! Pomislite le ljudje božji, da je sklepati iz te naredbe, da hočejo vražji slovenski hujskači „posloveniti“ celó trgovinsko sodišče, ono sodišče, ki ima v svojem področju baš trgovske stvari, t. j. one stvari, ki so večinom v rokah židovskega kapitala. Hudi časi so zares; na vseh poljih grozi pogin starodavni rimski kulturi, ker barbaraki Slovenci zahtevajo — svoje pravice.

Od sv. Ivana: Ni dolgo temu, ko sem Vam pisal o naših razmerah. Toda vest in srce mi velevala, da zopet sprepovrim o tem predmetu? Kaj mislite dragi Svetoivančeni, o naših razmerah? Ali niso žalostne? Nekdaj smo imeli pevski in tamburaški zbor, sedaj sta utihnili oba. In vendar bi lahko imeli še oba. Lahko bi imeli še tamburaški zbor, ako bi hotel g. vodja nadaljevati svojo nalogo istim navdušenjem kakor nekdanj. G. vodja si je nabral velikih zaslug in lahko je ponosen na svoje vsepe; to bi ga moralo vspodbujati tem bolj, da nadaljuje, kar je zaprišel toli srečno.

In pevski zbor? Pravijo, da nimajo povodje — kdo se ne smeje?!

Žal, da Vam moram poročati, da tudi naše bralno društvo nekako hira. Kako ne, ko nimamo odbora! Gosp. predsednik si sam ne more kaj, tajnik je v Ljubljani, blagajnik v Gorici. Sicer pa moram pripoznati, da sta se gg. tajnik in blagajnik mnogo trudila za društvo, dokler nas nista zapustila začasno. Sedaj je minolo vse: ni več zabav, ni več veselje, in več plesnih vaj. — Potem pa se čudimo, da naše okoličanke zahajajo v glasoviti salon „Aurora“ v bošketo, kjer se kvarijo v narodnem pogledu. Zakaj ne bi imeli svojih lastnih zabav v svoji krasni dvorani? Kaj naj bi rekli o nekem odborniku, ki je zanesoval nekak „Club sociale“, kateri klub odganja ljudi od „Narodnega doma“, češ, kaj hočeš tam delati? Tako se je dogodilo nekemu narodnjaku. Po prigovarjanju ogledal si je nekoč „club“ in žalostno se je vrnil na svoj dom. Nikdar več ne pojde mimo kluba, tako je zatrdil.

Pred dlje časa sem čul, da mislijo pri nas zasnovati vinarsko zadrugo. Če je to res, čestitam, če pa ni res — obžalujem.

Iz Pomjane nam pišejo: Danes o 2. uri popoldni pokazal se je ogenj v skednju Antona Vilarja „Fratič“ iz Kostabona, v katerem je bilo do 20 kvintalov sosa in druge krme za živino.

V pomoč prihiteljem vaščanom se je zahvaliti, da so ogenj omejili le na to poslopje. Skupna škoda znaša čez 200 gld.

Poškodovalec ni mogoče dognati, sumi se le, da je tu bila zlobna toka vmes, kajri poškodovanece ima še dva druga škodnja, katere sta pa zavarovana pri „Slaviji“. Zlobnež je moral vedeti to, ker je zažgal ravno nezavarovano poslopje.

Iz zgoniške županije se nam piše: Je že tako, gospod urednik, da kedar se resnico v javnih listih ovreči ne more, maha se po oznanovalcu resnice ali pa po kateremkoli, samo da izbruhne svoj gnev oni, ki je ne-sečno zadet od resnice. Tako se je godilo tudi dopisniku Vašega cenj. lista v več izd. od 28. okt. št. 128. — v odgovor mojega dopisa v „E.“ (zjut. izd. od 20. okt. št. 126). Jaz hočem povedati le resnico in objaviti; moj namen pri tem je le ta, čuvati blagor občine in zabraniti nekatere nedostatkosti in krivice, ki se godijo v njej.

Jaz sem trdil v svojem dopisu, da je bila pri županstvenih volitvah sedanje dobe korupcija, in da se je veliko protrošilo za jedi in pijače tudi na — upanje. Resnico tajiti ne more še dopisnik I. G. sam, ker v svojem dopisu pravi, da upnik nima več kaj tirjati —; toraj če si dolg plačal, potrdil si to, kar sem jaz objavil: „da se je popivalo na upanje“. In res so se shajali nekateri za občino dobro skrbeti (seveda njim na čelu g. I. G.) pri I. K. v S, pri Fr. P. v Gabr., in pri g. Iv. Grudenu v Zgoniku se je v namen volitev nad 70 gld. (na račun jednega samega) zajedlo in zapilo večinoma na — upanje. Gosp. I. G., kedo laže?

Gosp. I. G. hoče zopet priti na krmilo, bodisi takó, ali takó, tedaj po vsaki ceni, in poslušajte cenjeni čitatelji, kakó se trudi in kakó natančen in vesten je v svojem rav-

nanju. Dne 7. okt. so proglasili ovde imenik volilcev po postavi štiri tedne na ogled. Dne 18. okt. so hoteli nekateri volilci pregledati volilne liste, a v tretjem volilnem razredu bilo je vse v neredu in veliko volilcev izpuščenih. Na vprašanje, kje so volilni izkazi, odgovoril je g. I. G., da mu jih je nesla hči v „šekret“. Da dā, mi vam verujemo, g. I. G., da ravno ta je bila Vaša tendenciozna misel, da bi bili izpuščeni volilci ostali in secrete; a okr. okr. glavarstvo v Sežani vam je ukazalo nekaj, kar vam gotovo ni po volji.

In gledé pokopališča, zakaj dražite g. I. G., zakaj izzivete v svojem dopisu; ali ne veste, da kedor na goli glavi maslo nosi, se ne sme pokazati na solnci? Jaz sem v svojem dopisu rekel, da bi se bilo delo pri dražbi prevzelo za dobrih 300 gld. ceneje, ko bi ne bila tudi tu korupcija. Evo vam dokaz! Jan Milič iz Zgonika h. št., je bil pripravljen pri dražbi niti do 500 for., a vam g. I. G., je ostalo delo za 896 gld. in 30 kr. in kako to? Zato, ker ste mu dali 20 gld., da naj odtegne svojo varščino in ne draži. Ravno iz tega namena ste dali tudi A. M. iz Kol. št. 6. 10 gld., Jan. St. iz R. 10 gld., I. Š. iz S. 10 gld., I. K. iz S. 10 gld. itd. Znesek 896 gld. in 30 kr. pa moramo sedaj plačevati mi davkoplačevalci; torej: ali sem lagal v svojem dopisu, ko sem omenil to afero? In je li delo na pokopališču dovršeno?

Slednjč, zapomnite si dobro, g. I. G., da z žuganjem in strašilom nič ne opravite in tudi nas ne ustrašite, ker resnica vendar mora zmagati.

Zasačena ponarejalna novega drobiža. Na Dunaju so prijeli te dni dekle Terezo Fanibaner, ko je plačala 7 kolkov po 5 nč. s posrebrnimi komadi po 2 stotejki. Ker so komadi po 10 stotejk jednako veliki, kakor so komadi po 2 stotejki, posrebrnila je prekanjena dekla več takih komadov po 2 stotejki in jih izdajala v mraku po takih prodajnicah, kjer je bilo mnogo ljudi. Položila je sveda posrebrneni denar vedno takó, da je številka ležala spodaj. O hišnji preiskavi na nje stanovanju našli so pri njej vso pripravo za posrebrnenje in 23 že posrebrnenih komadov po 2 stotejki. Izročili so jo sodišču.

Iredenta v Italiji o dogodkih in Istri. Izvestni gospodja trdili so v državnem zboru, da se iredentovsko časopisje ni kar nič bavilo z dogodki v Istri. Ako je ta trditve resnična, kako pa je to, da je c. kr. dež. sodišče v Trstu kot tiskovno sodišče potrdilo zaplembo teh-le listov: Milanski „Il Secolo“ z dne 22 in 23 septembra t. l., ki je zakrivil v članku „Dall'Italia iredenta“ (!), potem v članku pod istem naslovom v številki z dne 5 - 6 oktobra t. l. ozirom na Avstrijo hudodelstvo motenja javnega miru? Nadalje list „L'Eco. Alpe Giulia“ v Trstu, ki je v svoji številki za oktober 1894. zakrivil hudodelstva veleizdajstva, žaljenje Nj. Veličanstva in članov cesarske hiše, motenja javnega miru, zapeljavanja, čuvanja na sovraštvo proti drugim narodnostim, odobravanja dejanj, ki so nasprotna zakonom itd.? Potem zaplembo Florenške „Scena illustrata“, ki je v svoji številki z dne 15. oktobra t. l. v članku „La corona misteriosa“ zakrivila hudodelstvo žaljenje Nj. Veličanstva, motenja javnega miru, in odobravanja zakonov protivnih dejanj? Nadalje zaplembo Benečanske o ficij elne „Gazetta di Venezia“, ki je v svoji št. z dne 29. oktobra t. l. s člankom „Guardate l'Istria“ (!) zakrivila hudodelstva zapeljavanja, čuvanja dejanj, ki so nasprotna obstoječim našim zakonom? Vidite gospodja, to so dejanja, o katerih resnici se morete prepričati pri c. kr. državnem pravdnistvu v Trstu, dejanja, ki priča o vsem drugim, nego o lojalnosti naših italijanskih zaveznikov in o tenni zvezi izvestnih gospodov tu-in onkraj žolte-rumenih kolcev.

Kraj miru ruskih carjev. Impozantna, prava cesarska je zgradba, v kateri počivajo ruski carji v Št. Peterburški stolni cerkvi sv. Petra in Pavla. Cerkev stoji na malem otoku v reki Neva; k njej vodi iz cesarskega poletnega vrta veličastni most sv. Trojice. Vrsta v tej cerkvi počivajočih carjev iz rodbine Romanov pričinja s carjem Petrom Velikim in je končala z Aleksandrom II. Na vsakem, iz belega mramorja izklesanim sarkofagu leži težak zlat križ in nad njim gori večna lučica v zlati svetiljki. Na visokih stebrih visijo podobe raznih svetnikov, in ikonostas, ki zakriva Najsvetejšo, blišči v čistem zlatu. Toda v tej otožni krasoti živi tudi zelenje, kajti tik uhoda na levi strani je pravi vrt v cerkvi.

Tam počivata car Aleksander II. in njegova soproga, okolo njiju mramornatih sarkofagov pa raste bujen gaj visokih širokolistnih rastlin in krasnega cvetja. Stena za grobljem pa je popolnoma pokrita s vencmi in drugimi darovi ljubezni. V temu logu bo počival car Aleksander III., snujčevčno spanje; ne bo ga težil mramor nad njegovo rakvo, kajti njegov čisti, pravični duh je gori v visavah, — kjer ni trpljenja, ne bolezn, ne političnih splet, — kot pravi angelj miru. Slava spominu onega, ki se v kratkem nastani v tem gaju — na veke!

Železniški vlak v — hlevu. Povodom merjenja železniške proge po Zileki dolini na Koroskem prigodil se je ta slučaj: Po naključju zadene na nekem kraju železniška proga baš na sredino hleva, torej je treba, da kupijo dotični hlev od njegovega lastnika in ga poderejo. Inženir, kateri je meril progo, pa tega nikakor ni mogel raztolmačiti dotičnemu kmetiču, ker ga kmetič ni umel. Razumel je le to, da pojde železnica skozi njegov hlev, zato se je odrezal na kratko: „Kaj mislite, da jaz nimam drugega opraviti, kakor da bom stal noč in dan pred hlevom, da odpiram vrata vašemu vlaku?“

Policijako. 12letni Hugo K. iz sv. Jurja na Štajerskem pobegnil je z doma in prišel klatarit se v Trst. Stražarji so zasačili tega „gospodiča“ v neki kavarni na velikem trgu. S tem je žalostno končal veseli izlet, katerega si je privoščil dečko na neprostovoljne stroške očetove. — Domenika G., soproga izvoščeka Ivana G., pobegnila je svojemu soproga, odpeljavi se z vozom in konjem svojega soproga. Mož je prijavil stvar policiji; menda mu je bolj žal po konjičku in voza, kakor pa po ljubeznivi svoji zakonski polovici. — Po noči na večeraj so zaprli 47letnega težaka Josipa B. iz Tržiča na Goriškem, ker se je klataril po Trstu, dasi je bil že izgnan od tu. — Gostilničarju Antonu Deljaku na Škorkliji je ukradel nepoznan tat sod petrolija, vreden 20 gld. — 39letni kurilec Alojz D. iz Italije, poveril je svojem gospodarju znesek 24 gld. in novce zapil. Sedaj ga imajo pod ključem.

Koledar. Danes (13.): Stanislav Kostka. spozn. — Jutri (14.): Serapijon, muč.; Klementin, muč. — Polna luna. — Solnce izide ob 7. uri, zatoní ob 4. uri 27 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 10-3 stop., ob 2 pop. 14-5 stop.

Loterijske številke, izšrebane 10. t. m.

Trst	59, 4, 17, 70, 20.
Linc	3, 90, 34, 72, 25.
Budimpešta	70, 27, 85, 85, 24.

Najnovejše vesti.

Dunaj 12. (Poslanska zbornica). Poslanci Kramar in tovariši predložili so nujni predlog, v katerom zahtevajo, da bi izgubili mandat dotični poslanci, kateri so imenovani tekom legislature administrativnimi državnimi uradniki. Po dolgi raspravi, koje se je udeležil tudi minister Madejski, zavrgla je zbornica nujnost s 94 glasovi proti 47. Predlog so izročili odseku za volilno preosnovo.

Peterburg 11. Car Nikolaj se je brao-javnim potom zahvalil ministromu prosvete in poljedelstva na njiju isjavah sočutja.

Moskva 11. Število dolej prijavljenih vencev je tako veliko, da jih bodo morali pripeljati v Peterburg s posebnim vlakom.

Moskva 11. Žalostinski vlak s truplom pok. carja Aleksandra III. dospel je danes ob 10. uri 35 min. semkaj. Spremljajo truplo car Nikolaj, carica, carjeva zaročnica in Veliki knosi. Slovenski sprevod dospel je v stolno cerkev ob 1 uri popoldne. Po končanem mrtvaškem obredu bila je božja služba. Po ulicah, kjer se je pomikal sprevod in v cerkvi bila je neizmerno velika množica ljudstva. Sprevod bil je jako impozanten.

Trgovinske brzojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.70 - 6.72 Koruza za november 6.35 do 6.40. Oves za spomlad 6.04 - 6.05. Rž nova 6.37 - 6.39.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.55 - 6.60, od 79 kil. f. 6.60 - 6.65, od 80 kil. f. 6.70 - 6.75, od 81 kil. f. 6.75 - 6.80, od 82 kil. for. 6.80 - 6.83.

Ječmen 6.35 - 6.40; proso 5.70 - 5.90.

Pšenica: Srednje ponudbe, povprševanje omajeno. Prodalo se je 15.000 met. 5 nč. cenaje. Vreme: lepo.

Fraga. Nerafinirani sladkor za november f. 12.80 december f. 12.85. Vreme lepo.

Fraga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpadljatev procoj f. 29 - 29.25. Nov. mare f. 29.50. — Concašac za november-mare 30 — do —. Četvrtini za november 31 —. V glavah (sodihi) za polovico november 31 1/2, za konec novembra 31 1/2.

Havre. Kava Santos good average za november 69 —, za mare 81.75, bolje.

Hamburg. Santos good average za december 68.60, mare 64.50 bolje.

Dunajska borza 12. novembra 1894

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	100.05	99.95
— v sropru	99.95	99.97
Avstrijska renta v zlatu	124.40	124.40
— v krouah	97.45	97.45
Kreditne akcije	389.10	391.25
London 10 lat.	124.95	124.65
Napoleoni	91.95	91.92
100 mark	61.25	61.15
100 italij. lir	46.15	46.30